

SERIE I

NÚM. 8

ABRIL

1919

FULLES POPULARS

DE LA JOVENTUT NACIONALISTA D'OLOT

LA SOLUCIÓ DEL PROBLEMA SOCIAL CATALÀ

En la nostra FULLA anterior, posant un breu comentari a la vaga de Barcelona, auguravem inminents dificultats que poden afectar els fonaments essencials del patrimoni industrial català. I advocàvem per a que es prengué exemple d'Anglaterra a on, en circumstàncies de anàloga o major magnitud que les que aquí esdevenen, sembla que les coses es resolen sabiament.

Una veu tan catalana i tan autoritzada com la d'En Francesc Cambó clama amb vibrant clarividència per a que el nostre problema social sia canalitzat promptament dins l'única via raonable, que és, naturalment, la mateixa per a on son canalitzats els problemes socials en les grans nacions exemplars.

Encara que'ls nostres amics hagin llegit la patriòtica allocució d'En Cambó, en el text original que un setmanari local ha divulgat profusament, hem cregut útil publicar aquí una versió dels fragments més essencials que, posats en català, guanyen una major virtut de claretat i precisió que fa més penetrant la agudíssima lliçó del gran polític nacionalista.

No pot destruir-se el capital ni pot destruir-se el treball, perquè tal cosa significaria sempre destruir la producció. S'ha de determinar la part i els drets que han de tenir en la riquesa el capital i el treball, que l'han creada.

I és cosa natural que l'un i l'altre s'esforcin en tenir la millor part; però fora bogeria que anessin minvant i destruïnt el patrimoni que s'han de repartir. ¡I aixó és lo que avui s'està fent a Catalunya!

¿Que fins ara han sigut pòssibles grans injustícies socials i que hem pogut veure, a Catalunya i a tot el món, en períodes de gran prosperitat per a un negoci, com tot el profit era per al patró, sense que l'obrer aconseguís ni una millora? És veritat, indiscutible veritat que explica el gèrmen de rancúnia i de protesta que trobem en el fons de les reivindicacions obreres en totes parts del món.

¿Que sense l'organització del proletariat, sense les batalles que ha lliurat i les victòries que ha obtingut no s'hauria creat un ambient propici a la transformació social, que a tot arreu s'està operant? ¡També és una veritat innegable, a la que tots ens devem rendir!

Però, ¿no us sembla que aquestes veritats estan ja en la consciència de tots i que és arribada l'hora en que s'han d'establir normes noves que regulin les relacions entre el capital i el treball, per a que no puguin subsistir aquelles injustícies i per a que no hi hagi necessitat d'aquestes batalles?

¿No us sembla a tots, obrers i patrons, que ha arribat el moment de que suspengueu la lluita i, sense desarmar-vos, comenceu a parlamentar?

Vosaltres, obrers, ¿no veieu que avui, en la negociació raonada, obtindreu tot alló que vos convingui obtenir? I vos dic el que vos convingui obtenir, perquè de vegades l'excés de la victòria anula la victòria; una concessió superior a la resistència de l'indústria que ha de mantenir-la és concessió aparent i transitòria que la realitat la rectifica o la mort de l'indústria la cancela?

I vosaltres, patrons, ¿no veieu que, en definitiva, haureu de donar tot alló que poguèu donar? I no vos fièn de que la força posada al vostre servei, vos pugui permetre negar el que amb raó se us demana. A l'endemà de la victòria de la força, començaria el règim del terror i de la violència, que prepararia la futura capitulació.

Ha arribat el moment en que tots, patrons i obrers, teniu el deure de tractar; vos ho aconsella el vostre interès i vos ho exigeix el vostre patriotisme.

I haveu de tractar en termes d'igualtat, puix sense igualtat no hi ha tracte. I parlo de tractar i no d'imposar-se ni sotmetre's.

* * *

En els moments de transformació que ara vivim, quan en un mes es registren alteracions econòmiques que abans no esdevenien en un quinquè, tant i més urgent que resoldre una reclamació concreta—que sempre serà una justícia tranzitòria i breu—és crear l'orgue i el sistema que assegurin al obrer la normal obtenció, a cada moment i en cada indústria i en cada ofici, de tot alló que sia possible i, per tant, just que's concedeixi.

Augments de salaris que permetin al obrer millorar sa vida; disminució d'esforç que'l faci més home i menys màquina, no deuen tenir altre límit que la competència exterior i la capacitat de l'economia interior. Amb mesura, que no vol dir regateig, i amb prudència, que no vol dir timidesa, es podria anar a totes les millores de salari i a totes les reduccions del esforç personal compatibles amb la prosperitat i la vida de la nostra economia catalana.

Ja se bé que a voltes son l'apatia del patró, l'imperfecció de son utilitatge industrial i sa mala organització comercial les que encareixen el cost de producció i obliguen, per a salvar una indústria, a que sigui l'obrer qui pagui les culpes del patró. ¡Aixó no pot continuar! El patró que no posi tot son esforç en que'l treball del obrer dongui el màxim rendiment, no deu trobar en els seus companys de classe un concurs suïcida per a excusar la seva falta. O perfeccionar-se, o sucumbir. L'endarreriment, la incompetència i l'egoisme d'alguns no deuen perjudicar a tots.

Peró sé també que algunes vegades son la falta de zel, de disciplina i d'adaptació a les modernes normes de treball, per part dels obrers, les

que minven el rendiment del treball, encarint, innecessàriament, el cost de la producció i debilitant la força expansiva d'una indústria. I tampoc les representacions col·lectives dels obrers deuen amparar, per esperit de classe, les culpes, els vicis i les rutines de sos companys.

Que l'obrer dongui el major i més eficaç rendiment, i que'l patró organitzi la seva indústria o el seu ofici per a que el treball pugui donar, amb el menor esforç, la màxima eficàcia.

I al marge d'obrers i patrons, les Corporacions públiques, i la primera entre elles la Mancomunitat catalana i el Poder autònom català que vingui a substituir-la, han de donar al obrer català tots els mitjans de perfeccionament professional que puguin trobar els obrers dels pobles més avançats de la terra, d'aquells pobles que, amb la seva competència, poden posar límits a les possibles millores en favor dels nostres obrers.

¡Acabem amb l'imperi de la violència, que pot destruir-ho tot, i anem a la deliberació serena i a la justícia implacable, però raonada, que tot ho pot resoldre i pot salvar-ho tot!

F. CAMBÓ

La fe de l'home noble en l'eterna perduració de sa activitat en aquest món, està fonamentada en l'esperança de que eternament durarà el poble d'on ell és nascut. Tal perduració, ell ha de voler-la sempre, ja que només en ella radica el mitjà alliberador mercès al qual la breu extensió de sa vida, s'eixampla fins a una vida inacabable. Sa creença i son esforç encaminats a bastir coses que no passin, el pensament que li fa veure la vida pròpia com a vida eterna, s'n el llaç, que amb sa nació primer i després per mitjà de sa nació amb tota la nissaga humana íntimament l'uneixen, que fan sensible dins son cor eixamplat, totes les fretures de son poble, fins a la fi del temps.

Així ha d'ésser l'amor vers la nació: primer estimant-la, confiant hi, essent-ne joiós, enorgullint-se de l'ascendència... Després actiu eficaç sacrificant-se pel poble. La vida merament com a vida, com a continuïtat d'una existència variable, mai ha tingut per a l'home noble un valor, només l'ha volguda com a font del permanent; mes aquesta permanència res no l'assegura si no és la substancial continuïtat de sa nació: per a salvar la continuïtat de sa nació, ha de voler fins morir si calia, a fi de que així la nació visqui, i, dins ella, visqui l'home noble, l'única vida que li plau.—FICHTE

Imp Aubert—Olot